

Päevaprobleeme

Roela sovhoosi Tudu osakonnast

Tihti tehakse erineva arenemisastmeni jõudnud sovhoosidest ja kolhoosidest võrdlusi, kurdetakse, tuuakse esile, vähe aga analüüsitakse edusammude või mahajäämuse põhjusi.

Roela sovhoosis räägitakse: «Meie sovhoos oleks vabariigis üks parim, kui poleks Tudu osakonda...» Tõesti, see kõrvaline koht ei anna üldtulusse nimetamisväärsset efekti: põldude viljakus on madal, noorkarja jaoks sööda varumisega on raskusi, rääkimata allapanust talveperioodil. Millest see on tingitud?

Roela sovhoosi ees seisab tõsine ülesanne — muuta tulutoovaks uus osakond. Sovhoosi direktor nõuab osakonna juhatajalt rangelt graafikute täitmist, töödistsipliini tugevdamist, kuid seda kõike oma jõududega. Kui Roela osas on näha puhtaid juurviljapõlde, kõikjal inimtööd asendavat tehnikat, siis Tudu osakonnas on olukord vastupidine: söödanaeri üle võimutseb umbrohi, inimesed küll askeldavad, kuid traktoreid pole kuskil liikumas (need seisavad laialilaotatult sepikoja juures, mis on samuti käsitöö üks näidiseid). Puudub kvalifitseeritud kaader, brigadirid Kaukvere ja Hiisi ei ole südamega oma töö juures, mistõttu osakonna juhatajal sm. Meineril on kahekordne koormus.

Tundub, et Roela sovhoosi juhtkond pöörab vähe tähelepanu oma osakonnale. Omaette probleem on noorkari. Farmibrigadir sm. Rutter iseloomustab olukorda selliselt: loomasöödavarud oleksid suuremad kahekordselt, kui osakonna põllud saaksid korrapäraselt orgaanilist väetist. Viimase «sepikojaks» on aga osakonnas põhiliselt noorkarja farm. Allapanu puuduse tõttu tuuakse Lehtse turbarabast suurte raskuste ja kulu-
tustega pinnaturvast. Sovhoosi kõrval on samuti turbaraba, kust võib saada väga head pinnaturvast. On tarvis vaid viimase tootmine mehhaniseerida, ehitada lähedale hoiusarad. Selliselt oleks allapanuprobleem täielikult rahuldatud. Kuna turvas on hea orgaaniliste lahuste siduja, siis tuleks sõnnik seda väärtuslikum.

Praegu aga kasutatakse allapanuks Tudu metsapunkti saadavat saepuru, mis küll kuidagimoodi kindlustab noorkarjale kuiva küljealuse, kuid väetist sellest suurt ei saa. Seetõttu kannatavad põllud endiselt orgaanilise väetise vähesuse all. On selge, et kunstväetised üksi ei suuda mullastruktuuri parandada. Põhiliseks rikastajaks on ikkagi laudasõnnik.

Siit selgubki küsimus, miks Tudu osakonnas on madalad saagid ja põllud ei anna vajalikul määral tulu. Eelkõige oleks vaja kiiremas korras lahendada kohaliku väetise probleem.

I. VAHTRIK